

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2695/2019
29.06.2021. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Зоја Миленковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5698/17 од 22.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 29.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5698/17 од 22.02.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 26379/16 од 17.05.2017. године усвојен је тужбени захтев и утврђено потраживање тужиле према Републици Србији, по основу неисплаћених орочених девизних средстава грађана по Уговору о орочавању девизних средстава бр. ... од 09.01.1993. године и према уговору о орочавању девизних средстава бр. ... од 09.03.1993. године код Дафимент банке АД Београд у ликвидацији, који су постали јавни дуг Републике Србије у укупном износу од 11.000 USD. Истом пресудом обавезана је тужена да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 151.175,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5698/17 од 22.02.2019. године преиначена је наведена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев у целости. Истом пресудом је обавезана тужилца да туженој на име трошкова исплати износ од 11.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено је изјавила ревизију тужилца због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...) који се у овој парници примењује на основу члана 506. став 2. истог закона и налази да је ревизија дозвољена и неоснована.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд у поступку по ревизији води рачуна по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку јер суд није пропустио да примени нити је неправилно применио неку од одредаба овог закона које би биле од утицаја на доношење законите и правилне пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у својству депонента у депозит код „Дафимент банке“ – мешовите банке ДД Нови Београд орочила девизна средства и то по уговору од 19.01.1993. године у износу од 15.000 USD на рок од 12 месеци са каматом од 18% на месечном нивоу и по уговору од 09.03.1993. године износ од 2.000 USD на рок од три месеца са каматом у висини од 15% на месечном нивоу. На име камате по наведеним уговорима тужили је извршена исплата у износу од укупно 6.000 USD. Тужила се ради реализације потраживања од „Дафимент банке“ АД Београд у ликвидацији (преосталих 11.000,00 USD) обраћала Народној банци Србије, Служби за обраду података „Дафимент банке“ АД у Београду у ликвидацији, од које је добила одговор да наведено потраживање не може реализовати јер га није пријавила закључно са 18.11.2002. године а у складу са одредбом тачке 2. става 2. Одлуке о начину и условима издавања потврде о утврђивању права на исплату доспелих обавеза депонентима „Дафимент банке“. Тужила је држављанин Републике Србије са пребивалиштем у Републици Србији.

На утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право преиначењем првостепене пресуде и одбијањем тужбеног захтева за утврђење потраживања тужиле према туженој по основу неисплаћених орочених девизних средстава грађана по наведеним уговорима о орочавању девизних средстава.

Законом о регулисању јавног дуга Савезне Републике Југославије по уговорима о девизним депозитима грађана ороченим код Дафимент банке АД, Београд, у ликвидацији и по девизним средствима грађана положеним код банке Приватне привреде Црне Горе ДД Подгорица („Сл. лист СРЈ“ бр. 36/2002) уређени су услови и начин регулисања обавеза по основу неисплаћених орочених девизних средстава грађана по уговорима о депозиту грађана код Дафимент банке АД Београд у ликвидацији који су постали јавни дуг Савезне Републике Југославије у складу са чланом 4. Закона о измирењу обавеза по основу девизне штедње грађана („Сл. лист СРЈ“ бр. 59/98, 44/99 и 53.2001) . Чланом 4. став 1. и 2. наведеног закона прописана је динамика извршења обавеза а ставом 3. наведеног члана одређено је да депоненти стичу право на исплату доспелих обавеза из овог члана од дана када се утврди висина обавезе према њима, односно од дана када добију потврду о томе од надлежних органа Влада Републике Србије и Републике Црне Горе. Начин и услове издавања потврде из става 3. овог члана утврђују Владе Републике Србије и Републике Црне Горе (став 6.). На основу цитираног члана 4. став 6. наведеног закона Влада Републике Србије је 15.08.2002. године донела Одлуку о начину и условима издавања потврде о утврђивању права на исплату доспелих обавеза депонентима Дафимент банке АД

Београд у ликвидацији и грађанима који су девизна средства положили код банке Приватне привреде Црне Горе ДД Подгорица. Наведеном Одлуком је прописано образовање комисије за издавање потврде на основу којих се утврђује право на исплату доспелих обавеза према депонентима Дафимент банке АД Београд у ликвидацији, одређено да комисија утврђује право на исплату обавеза депонентима према документацији Трговинског суда у Београду с тим да депоненти који нису пријавили своја потраживања код Трговинског суда могу то потраживање пријавити комисији подношењем одговарајуће документације у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке. Такође тачком 5. став 2. наведене Одлуке је прописано да грађани који нису пријавили своја потраживања код суда из става 1. ове тачке могу то потраживање пријавити комисији подношењем одговарајуће документације у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Из цитираних прописа произилази да је Република Србија законом преузела обавезу исплате дуга депонентима - повериоцима Дафимент банке АД у ликвидацији и да је прописала услове под којима ће извршити исплату доспелих потраживања. Право на исплату доспелих обавеза условљено је цитираним законом благовременом пријавом потраживања и добијањем потврде о висини обавезе а начин и услове издавања потврда утврдила је Влада Републике Србије као законом овлашћени орган. Тужиља у овом случају није пријавила своје потраживање у законском року, не поседује потврду о висини дуга услед чега нису испуњени законски услови за утврђење потраживања по уговорима о орочавању девизних средстава код Дафимент банке АД Београд у ликвидацији.

Ревизијом се неосновано указује да одлуком Владе није наведено да депонент мора да пријави потраживање, већ да је управо наведено да он то може учинити што искључује преклузију. Из садржине Одлуке јасно произилази као основно правило да се исплата дуга врши депонентима који су пријавили потраживање у поступку ликвидације Дафимент банке пред Трговинским судом и то према документацији Трговинског суда у Београду, при чему је депонентима који потраживање нису пријавили пред судом остављен додатни рок за пријаву комисији од 90 дана од дана ступања на снагу Одлуке за пријаву и подношење одговарајуће документације. На изнети начин наведени рок представља проширење права поверилаца и на раније непријављена потраживања и не оставља могућност да се мимо законске процедуре и рокова исходује право на наплату. Стога се ревизијом неосновано оспорава правилност примене материјалног права.

Ни осталим наводима ревизије се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде.

Са изнетих разлога, одлучено је као у изреци одлуке на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић